

[kulturna-identychnist-yak-filmy-vidobrazhayut-ta-formuyut-suspilni-tsinnosti/](#)

(дата звернення: 04.11.2025).

3. Протасова (Збаранська) А. Ідентичність: хто я, який я? Meclee. URL: [https://meclee.com/blog/obshchie/identychnist-hto-ya-yakiy-ya](#) (дата звернення: 04.11.2025).

4. Hall S. Representation: Cultural Representations and Signifying Practices. London : Sage, 1997.

5. Multimedia Marketing Group. Part 2: How Film Creates and Shapes Culture. MMG, 2023. URL: [https://mmg-1.com/part-2-how-film-creates-and-shapes-culture/](#) (дата звернення: 04.11.2025).

6. Prathapan A. The Impact of Film on Cultural Identity: Exploring the Unknown Narratives. 2023. URL: [https://www.anoopprathapan.com/post/the-impact-of-film-on-cultural-identity-exploring-the-unknown-narratives](#) (дата звернення: 04.11.2025).

Сінчук Аріна

Науковий керівник: к. філол. н., доцент кафедри теоретичної та прикладної фонетики англійської мови Віт Ю.В.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

ІСТОРІЯ ПОХОДЖЕННЯ ТЕРМІНІВ ЕПІДЕМІОЛОГІЇ

Епідеміологія є однією з ключових дисциплін сучасної науки, що вивчає закономірності поширення захворювань серед населення та розробляє методи їхнього контролю й профілактики. У ХХІ столітті, коли людство стикається з глобальними пандеміями, біологічними загрозами та екологічними змінами, значення епідеміології виходить далеко за межі медицини – вона стає наукою про суспільне виживання.

Актуальність теми дослідження зумовлена необхідністю глибокого аналізу англomовної епідеміологічної термінології, яка є не лише лінгвістичним явищем, а й важливим засобом міжнародної наукової

комунікації. Саме терміни забезпечують точність фахового спілкування та відображають історію становлення наукових понять.

Термін «епідеміологія» походить від грецьких слів «ἐπιδημία» (*epidēmia*), що означає «масове поширення хвороби» та «λόγος» (*logos*) – «вчення», «наука». Перші спроби систематизації понять, пов'язаних із поширенням хвороб, сягають античності. Давньогрецькі лікарі Гіппократ і Гален використовували терміни *epidemia* та *pandemia* для опису масових захворювань. У латинізованій формі слово «*epidemiologia*» з'явилося у XVII столітті у працях французького лікаря Луїссона Ліонофа, а в англійській мові поширилося у XVIII–XIX століттях.

Українська наукова школа, представлена Левом Громашевським, розглядала епідеміологію як науку про інфекційні процеси. Епідеміологія вивчає не просто хворобу, а її рух у популяції, враховуючи чинники, що сприяють або перешкоджають цьому руху, цей підхід підкреслює динамічність епідемічного процесу та його соціальну природу. У той же час британський вчений Вільям Фарр один із засновників медичної статистики, у XIX столітті визначав епідеміологію через призму кількісного аналізу: «Епідеміологія – це наука, що базується на цифрах, які говорять про здоров'я і смерть» [1; с. 496]. Його акцент на статистичних даних заклав основи для сучасних методів аналізу. Американський підхід, яскраво представлений Джоном Сноу, фокусувався на причинно-наслідкових зв'язках: «Епідеміологія – це пошук джерела хвороби та шляхів її усунення» [5; с. 162], – показав він на прикладі своєї роботи з холерою.

Таким чином, у різних підходах термін набуває специфічного забарвлення: від інфекційного фокусу в українській традиції до статистичного і причинного аналізу у британській та американській школах.

Сучасна епідеміологія вже давно вийшла за межі просто вивчення захворювань. Вона стала міждисциплінарною наукою, що поєднує знання з медицини, соціології, екології та економіки. Сьогодні епідеміологія не обмежується лише медичними аспектами, а також включає дослідження

соціальних, економічних і навіть культурних чинників, які можуть впливати на поширення хвороб.

Епідеміологія набуває також нових вимірів завдяки використанню новітніх технологій, зокрема в генетиці та молекулярній біології. Вивчення генетичних факторів, що визначають сприйнятливість до хвороб, стало важливим напрямом епідеміологічних досліджень. Це дозволяє досліджувати хвороби не тільки з медичної точки зору, але й на молекулярному рівні, що суттєво змінює наше розуміння епідемій.

Інтеграція епідеміології з іншими науками, зокрема соціологією та економікою, дозволяє краще зрозуміти, як соціальні структури та політичні режими впливають на поширення захворювань. Соціокультурні фактори, такі як рівень життя, доступ до медичних послуг, політичні умови, а також культурні та етнічні особливості, можуть суттєво змінювати поширення хвороб в різних регіонах. Це вимагає нового підходу до терміна, який розглядається не лише через призму медичних фактів, а й з урахуванням соціальних, економічних і політичних реалій.

Отже, еволюція терміна «епідеміологія» ілюструє, як наука, через розвиток своєї теоретичної та практичної складової, не лише адаптується до нових реалій, а й розширює свої межі, залучаючи нові галузі знань. Вивчення цього терміна через призму філології дозволяє побачити, як зміни в суспільних потребах і наукових підходах призводять до перетворення терміна в багатозначний інструмент для міждисциплінарних досліджень і вирішення глобальних проблем здоров'я.

Перспективи подальших досліджень полягають у глибшому аналізі динаміки англomовних епідеміологічних термінів у контексті цифровізації та глобальної наукової комунікації.

Література

1. Farr W. Vital Statistics: A Memorial Volume of Selections from the Reports and Writings of William Farr. – London : The Sanitary Institute, 1885. – 496p.

2. Gomez-Verjan J. C., Rivero-Segura N. A. Genetic Approaches in Modern Epidemiology. – Oxford : Oxford University Press, 2017. – 301p.
3. Gromashevskiy L. V. Theory of Epidemic Process. – Kyiv : Zdorovia, 1941. – 280p.
4. Petrov M. Epidemiology as an Interdisciplinary Science. – Kyiv : Medytsyna, 2017. – 245p.
5. Snow J. On the Mode of Communication of Cholera. – London : John Churchill, 1855. – 162p.

Степаненко Яків

Науковий керівник: Пшоняк В.О.

Одеський Національний Морський Університет

ЛІНГВІСТИКА НАУКОВОЇ ФАНТАСТИКИ: НЕОЛОГІЗМИ, СВІТОБУДОВА ТА ЖАНРОВІ НОРМИ

Наукова фантастика (НФ) – це, по суті, жанр про надію та попередження. Вона занурює нас у світи, що не є нашими, наповнені технологіями, суспільствами та ідеями, яких ще не існує. Актуальність дослідження полягає у необхідності систематизувати лінгвістичні особливості жанру, де неологізм виступає не просто стилістичним прийомом, а ключовим інструментом світобудови.

Теоретик Дарко Сувін назвав визначальний принцип жанру “когнітивним відчуженням” (cognitive estrangement) – здатністю зробити звичне дивним, а дивне – логічним [4]. Як стверджує Адам Робертс, НФ – це “Література ідей”, але ці ідеї стають відчутними лише завдяки інноваційній мові [3].

Головним інструментом у цій світобудові є неологізм. Такі терміни, як “гіпердвигун” чи “реплікант”, інкапсулюють у собі складну ідею, роблячи її зрозумілою. Способи створення цих неологізмів суттєво різняться залежно від